

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Jednym z podstawowych problemów z jakimi boryka się państwo polskie po ponad 25 latach od rozpoczęcia transformacji ustrojowej w 1989 roku jest poważny deficyt społecznego zaufania do jego instytucji i brak wiary obywateli w to, że mają oni realny wpływ na procesy podejmowania decyzji i kształtowanie polityk publicznych. Tymczasem dla obywateli, których coraz większy odsetek całe swoje dorosłe życie spędził w państwie demokratycznym, choć obarczonym postkomunistycznym dziedzictwem, udział w kształtowaniu życia publicznego staje się coraz bardziej naturalnym i pożądanym zjawiskiem.

Powstanie Programu współpracy Ministerstwa Sprawiedliwości z organizacjami pozarządowymi należy więc rozpatrywać w szerokim kontekście społeczno-politycznym i prawnym. Otwarcie administracji publicznej na współpracę z instytucjami społeczeństwa obywatelskiego znajduje uzasadnienie zarówno w konstytucyjnej zasadzie pomocniczości, jak i w licznych dokumentach strategicznych przyjętych przez rząd. Jest także odpowiedzią na coraz silniej akcentowaną społeczną potrzebę uczestnictwa w procesach decyzyjnych.

Powstałe w ostatnich latach rządowe dokumenty strategiczne silnie akcentują konieczność powstawania mechanizmów, które pozwolą na realne wzmocnienie procesów partycypacji publicznej i kontroli społecznej.

Współpraca administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi w świetle systemu strategii rządowych

Strategia Sprawne Państwo 2020 (SSP) jako cel główny określa *Zwiększenie skuteczności i efektywności państwa otwartego na współpracę z obywatelami*. Jego realizacja zakłada *konsekwentne realizowanie modelu nowoczesnego rządzenia, otwartego na współczesne wyzwania i charakteryzującego się m.in. szeroką współpracą przy realizacji zadań, inicjatyw i rozwiązywania problemów między różnymi podmiotami, czy zaangażowaniem i partycypacją obywateli w procesie podejmowania decyzji przez organy administracji publicznej*.

W Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego (SRKS) jako priorytet 2.1. określono z kolei *Wspieranie mechanizmów współpracy instytucji publicznych z obywatelami*. W SRKS zakłada się, że urzeczywistnieniem udziału obywateli w życiu publicznym jest dialog obywatelski, rozumiany jako trwałe, zinstytucjonalizowane mechanizmy wpływania obywateli na decyzje podejmowane przez administrację publiczną wszystkich szczebli. Mechanizmy te służyć mają m.in. do tworzenia i realizacji skutecznych, efektywnych i użytecznych z punktu widzenia obywatela polityk publicznych. SRKS podkreśla także rolę wykorzystania nowoczesnych